

POBRESA

La renda mínima i les entitats, l'últim flotador

Persones que han treballat tota la vida subsisteixen amb dificultats gràcies a les ajudes

AURI GARCIA MORERA
BARCELONA

Khady Ba, nascuda al Senegal fa 34 anys, va arribar a Catalunya ja fa 14 anys. Té tots els papers en regla, parla català i castellà, i ha treballat durant anys en diverses empreses i a l'Ajuntament de Granollers. L'esclat de la crisi, però, la va deixar sense feina, i avui subsisteix amb dificultats gràcies a la renda mínima d'inserció (RMI), abans coneguda com a PIRMI, i a les ajudes addicionals de les entitats socials.

El seu és un dels 26.053 casos de ciutadans, molts nous però també molts autòctons, per als quals la renda mínima i les entitats s'han convertit en l'últim flotador. La seva situació està marcada per les dificultats, però quan miren al seu voltant encara es consideren afortunats. Per a 34.000 famílies més en situació de necessitat, les retallades han fet que la RMI hagi deixat de ser una opció.

Història d'il·lusions i entrebancs

"La meua mare ja estava vivint aquí, i vaig decidir venir per lluitar com havia fet ella i amb la il·lusió de treballar", recorda la Khady. Primer, tot va ser molt fàcil. "Al cap d'una setmana o dues ja havia trobat fei-

na", detalla. Va combinar les primeres feines amb cursos d'idiomes, i va aconseguir la feina de l'Ajuntament: "Ajudava els nouvinguts, els feia un acompanyament i estava amb els fills mentre les mares feien cursos".

Les coses li van anar bé durant anys, però després tot es va torçar. Primer, pels problemes de salut del seu marit. A ell li van detectar un càncer, i ella va deixar la feina per cuidar-lo. Més tard, van marxar al seu poble del Senegal perquè ell hi passés els últims mesos de vida, i després ella va tornar a Catalunya i va tornar a treballar. Més tard, però, la crisi li posaria encara molts més entrebancs.

La Khady es va tornar a casar i es va hipotecar per comprar un pis amb el seu nou marit. "Tots dos teníem feina, això era l'any 2006 o 2007", argumenta. No es podien imaginar que, poc després, estarien a l'atur i la hipoteca els portaria molts maldecaps: "Primer vam intentar tornar les claus, però no ens van deixar. Després el vam voler llogar per pagar la hipoteca, però ens van dir que no podíem".

Ella va aconseguir feines temporals i va intentar seguir pagant, però els van acabar desnonant. El trasllat del matrimoni i els tres fills a casa de la seva mare va provocar moltes discussions i finalment ell va

marxar a França i es va desentendre de tot. La Khady, sola amb els tres fills però legalment casada, ni tan sols podia demanar les ajudes a les quals tenia dret.

Ajudes i acompanyament

Davant de situacions com aquestes, les entitats socials ofereixen suport en la tramitació de les prestacions oficials i ajudes econòmiques pròpies, però també un acompanyament personal que els usuaris valoren molt positivament. El coordinador de projectes d'inclusió de la Fundació IReS, Fran Rojas, destaca que el seu model "pretén fer una atenció integral" que "no només respon a la demanda inicial de la persona".

El seu programa d'inclusió, anomenat Aferra't, dona la mateixa importància a les necessitats bàsiques, la situació laboral i la situació emocional i familiar. Ho fa, a més, incentivant que la mateixa persona interessada participi en l'elaboració del seu pla de futur. "És un procés d'empoderament", diu el coordinador de projectes de l'entitat, que ho considera normal. "Tu ets l'expert en la teua pròpia vida", argumenta.

Quan Rojas repassa els diversos àmbits en què treballa el programa Aferra't, es nota que dona una especial importància al que anomena l'"àmbit psicosocial". L'entitat

PAPERS I CURRÍCULUM

Khady Ba, nascuda al Senegal, ha treballat durant anys en un ajuntament català. MANOLO GARCÍA

Recorregut
"Sóc una dona forta i no penso tirar la tovallola, sé que canviarà", diu la Khady

acompanya els usuaris en una feina d'introspecció que consisteix a descobrir els seus punts febles i els seus punts forts. També tenen una línia de treball en què aquesta mateixa feina es fa en família, amb el pare, la mare i els fills.

La Khady va arribar a la Fundació IReS en el seu pitjor moment, i agraeix molt que l'ajudessin amb els tràmits de les prestacions, amb una ajuda econòmica addicional, i amb els problemes amb la hipoteca i l'habitatge. El que valora més, però, és el suport emocional: "Des del primer dia em vaig sentir molt alleu-

La llista d'espera es redueix però la reforma no arriba

A.G.M.
BARCELONA

Des de la retallada de l'estiu del 2011, que va endurir els requisits i va subordinar l'accés a la disponibilitat pressupostària, la renda mínima d'inserció (RMI) ha tingut una llarga llista d'espera. Persones que complien els nous requisits, més restrictius que els anteriors, tampoc rebien l'ajuda quan la demanaven sinó que quedaven a l'espera que hi hagués recursos per atendre-les.

L'any 2012 el PSC va denunciar que uns 10.000 catalans estaven en aquesta situació, cosa que el llavors conseller d'Empresa i Ocupació, Francesc Xavier Mena, va desmen-

tir rotundament. El conseller Mena va admetre indirectament que hi havia una bossa de persones que tenien el dret reconegut i no cobraven l'ajuda, però no va voler precisar quina era la xifra.

La tardor del 2013, després que Felip Puig es convertís en el nou conseller d'Empresa i Ocupació i ERC en el nou soci parlamentari del Govern, el departament va reconèixer una llista d'espera de 3.871 persones i va anunciar un pressupost extraordinari de 2,8 milions d'euros per solucionar aquesta situació dins del mateix any 2013. Gairebé un any després, la millora és evident.

Segons dades facilitades a l'ARA pel departament d'Empresa i Ocupació, el nombre de perceptors de la

RMI ha passat dels 22.666 del setembre de l'any passat a 26.953 a l'1 d'agost del 2014. Un increment de més de 4.200 perceptors que ha permès reduir pràcticament a zero la llista d'espera d'expedients resoltos positivament, que fa una mica més d'un any fregava els 3.900.

Les entitats noten les millores

El coordinador de projectes d'inclusió de la Fundació IReS, Fran Rojas, confirma que en els últims mesos "les millores en la gestió de la RMI són considerables" i que ja fa temps que han notat que "la llista d'espera s'ha reduït molt". Rojas afegeix que les millores en la gestió van més enllà de la llista d'espera i que s'ha resolt un altre problema que s'arrossegava des de fa temps.

Les entitats es queixaven que, quan es trobava una feina temporal, era millor rebutjar-la perquè després no es podia reactivar l'ajuda. El director general d'Economia Soci-

Cues a les oficines de la Generalitat per tramitar la RMI després de la retallada del 2011. MANOLO GARCÍA

jada. És molt més important que algú t'escolti que no pas que algú et regali alguna cosa”.

Ganes de treballar i esperança

Després que la seva mare també perdés casa seva, la Khady va passar per un pis d'emergència de Càritas, on eren 12 persones, i per un pis ocupat per la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH). Amb l'ajuda de la PAH i de la Fundació IReS, ara ha aconseguit un pis de Caixa-bank a canvi d'un lloguer molt baix. S'hi podrà estar dos anys i, si llavors ja ha trobat feina, quedar-s'hi pa-

gant un lloguer normal. De moment, està fent tots els cursos de formació que pot a través d'IReS.

Té moltes ganes de treballar, i també molta esperança. “Sóc optimista, aconseguiré feina aviat”, assegura convençuda. “Sóc una dona forta i no penso tirar la tovallola, sé que tot això canviarà”, afegeix. Si pot mirar el futur amb aquest optimisme, però, és perquè té garantits uns ingressos mínims que li permeten dedicar-se a la recerca de feina. Les entitats socials no es cansen de repetir que aquest últim flotador l'hauria de tenir tothom. —

al i Cooperativa, Xavier López, va dir fa unes setmanes que s'hi estava treballant, i Rojats confirma que ja està resolt: “Ara pots treballar dos o tres mesos, s'atura la RMI, i després te la tornen a activar”.

Reforma legal encallada fa anys

El coordinador de projectes d'inclusió de la Fundació IReS lamenta, però, que “la llei no ha canviat i segueix posant les mateixes limitacions”. Des de la retallada del 2011, les entitats socials reclamen una reforma legal que redefiniu la prestació per donar resposta a les necessitats. Govern i entitats van consensuar un document el desembre del 2011, però la iniciativa va quedar encallada.

El juliol del 2012 el Parlament va estar a punt d'aprovar una reforma proposada pel PSC deixant en minoria el Govern. A última hora, CiU va aconseguir que el PP canviés el seu vot, promentent que presentaria la seva reforma abans d'acabar

l'any. El 2013 el Parlament va tornar a votar la proposta del PSC i va ser ERC qui va evitar que s'aprovés, a canvi de l'increment de pressupost.

Al febrer, en la presentació del seu últim informe anual, el Síndic de Greuges va considerar “urgent” la reforma. Al maig, en un debat organitzat en col·laboració amb l'ARA, la presidenta de la Taula del Tercer Sector la va definir com “una necessitat improrrogable”. El 22 de juliol ho va repetir en una reunió amb el president de la Generalitat, que no va voler fixar cap termini concret. En paral·lel a la reivindicació de la reforma, les entitats han demanat una ajuda per a les famílies sense cap ingrés i amb fills o persones dependents al seu càrrec. I una iniciativa legislativa popular (ILP) ha portat al Parlament la renda garantida de ciutadania, prevista per l'Estatut però rebutjada pel Govern. Els primers experts citats pel Parlament s'hi han mostrat a favor. —

Les xifres de la renda mínima

26.053

Nombre de perceptors de l'ajuda a 1 d'agost del 2014

El nombre de perceptors de la RMI ha augmentat gairebé un 15% en menys d'un any. S'ha trencat una tendència a la baixa que durava des del 2011. La xifra total de familiars beneficiaris ha augmentat fins a les 68.465 persones.

173

Milions de pressupost per a la prestació aquest 2014

El pressupost destinat a l'ajuda ha augmentat un 30% aquest any. A més, el departament d'Empresa i Ocupació ha destinat 10 milions d'euros als plans d'ocupació per als perceptors de la RMI, el doble que l'any anterior.

34.000

Famílies sense cap ingrés i amb fills o dependents al seu càrrec

La Taula del Tercer Sector vol que es garanteixin 465 euros mensuals a les 34.000 famílies catalanes que no tenen cap ingrés, amb fills o persones dependents al seu càrrec, i que no poden accedir a la renda mínima d'inserció.

en breu

ACN

Barcelona renta la cara a un centenar de centres educatius

Aprofitant que no hi ha activitat escolar, l'Ajuntament de Barcelona farà obres durant aquest estiu en 104 centres educatius públics repartits per tots els districtes de la ciutat. En 97 dels equipaments es faran millores de manteniment, que inclouen des de canviar la instal·lació elèctrica fins a pintar l'edifici. En els altres sis es durà a terme una rehabilitació completa. En total el consistori hi destinarà gairebé 16 milions d'euros. “El compromís de l'Ajuntament és acabar el mandat [queda menys d'un any] amb tots els centres educatius de la ciutat en perfectes condicions de funcionament”, va assegurar ahir el regidor d'Educació i Universitats, Gerard Ardanuy.

Bandera vermella a la platja d'Altafulla per quatre tintoreres

La bandera vermella va onejar ahir a la tarda a la platja d'Altafulla per la presència de quatre tintoreres a prop de la costa. A dos quarts de cinc de la tarda un visitant va veure des d'un punt més elevat una taca fosca a l'aigua i va avisar de la presència d'almenys una tintorera, segons van informar a l'ACN fonts de la Policia Local. Quan els socorristes es van acostar a la zona amb una moto d'aigua van constatar que n'hi havia tres exemplars més. La regidora de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Altafulla, Montse Castellarnau, va explicar que els petits taurons s'acosten a la platja perquè l'aigua està calenta i que, tot i que “en teoria no han d'atacar”, s'opta per la prevenció.

JAUME SELLART / EFE

Investiguen la instal·lació elèctrica de la llar d'infants on va morir un nen

El jutge que investiga la mort d'un menor en una llar d'infants de Vinyols i els Arcs, al Baix Camp, ha demanat als Mossos d'Esquadra que investiguin la instal·lació elèctrica del centre. Una vegada elaborat i remès al jutjat l'informe, s'acordaran les mesures que corresponguin, segons va informar ahir el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), que va confirmar que el nen, de dos anys i de nacionalitat romanesa, va morir electrocutat. Els Mossos van precintat dimarts l'escola bressol. Alguns pares s'havien queixat diverses vegades de l'existència d'un cable pel qual, si es trepitjava, passava el corrent, detallava ahir Efe. La víctima es podria haver electrocutat després de participar en jocs d'aigua.